

gem. Si autem iudicas legem: non es factus legislator, sed iudex.

12. Unus est legislator, & iudex, qui potest perdere, & liberare.

* Rom. 14. 13. * Tu autem quis es, qui iudicas proximum? Ecce nunc qui dicitis: Hodiernè, aut crastino ibimus in illam civitatem, & faciemus ibi quidem annum, & mercabimur, & lucrum faciemus:

14. qui ignoratis quid erit in crastino.

15. Quia est enim vita vestra? vapor est ad modicum parens, & deinceps exterminabitur; pro eo ut dicatis: Si Dominus voluerit. Et: Si vixerimus, faciemus hoc, aut illud.

16. Nunc autem exultatis in superbiis vestris. Omnis exultatio talis, maligna est.

17. Scienti igitur bonum facere, & non facienti, peccatum est illi.

CAPUT V.

Avaris divitibus exitium minatur, pauperes ad patientiam adhortatur, Christi & prophetarum exemplis propositis. Iuramento abstinendum. De oratione, & extrema unctione.

1. **A** Gite nunc divites, plorate ululantés in miseriis vestris, quae advénient vobis.

2. Divitiae vestrae putrefactæ sunt: & vestimenta vestra à tineis comesta sunt.

3. Aurum, & argéntum vestrum æruginavat: & ærugo eorum in testimoniónum vobis erit, & manducabit carnes vestras sicut ignis. Thesaurizasti vobis iram in novissimis diébus.

4. Ecce merces operariórum, qui mes- fuerunt regiónes vestras, quæ fraudata est à vobis, clamat: & clamor eorum in aures Domini sábaoth introivit.

5. Epulati estis super terram, & in luxuriis enutristis corda vestra in die occisionis.

6. Addixisti, & occidisti iustum, & non restitut vobis.

7. Patientes igitur estote fratres usque ad advéntum Domini. Ecce agricola exspectat pretiosum fructum terra, patiēter ferens dónec accipiat temporáneum, & serótinum.

8. Patientes igitur estote & vos, & confirmate corda vestra: quóniam adventus Domini appropinquavit.

9. Nolite ingemiscere fratres in alterutrum, ut non iudicemini. Ecce iudex ante iánuam assistit.

10. Exemplum accipite, fratres, exitus mali, laboris, & patientiae, Prophétas: qui locuti sunt in nomine Domini.

11. Ecce beatificamus eos, qui sustinuerunt. Sufferentiam Iob auditis, & finem Domini viditis, quóniam misericors Dominus est, & miserator.

12. Ante omnia autem fratres mei * no-
lite iurare, neque per cælum, neque per
terrā, neque aliud quodcumque iura-
mentum. Sit autem sermo vester: Est, est:
Non, non: ut non sub iudicio decidatis.

13. * Tristatur aliquis vestrum? oret:
Æquo animo est? psallat.

14. Infirmatur quis in vobis? inducat presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum, ungentes eum óleo in nomine Domini:

15. & oratio fidei salvabit infirmum,
& alleviabit eum Dominus: & si in pec-
catis sit, remittentur ei.

16. * Confitemini ergo alterutrum pec-
cata vestra, & orate pro invicem ut salvé-
gat.

17. Elias homo erat similis nobis pas-
sibilis: * & oratione oravit ut non plueret

super terram, & non pluit annos tres, &
menses sex.

18. Et rursus oravit: & cælum dedit pluviam, & terra dedit fructum suum.

19. Fratres mei, si quis ex vobis erraverit à veritate, & converterit quis eum:

20. scire debet quóniam qui converterit peccatorem ab errore viæ sua, sal-
vabit animam eius à morte, & operiet multitudinem peccatorum. *

* Matth. 5.
34.

* PRO
INFIR-
MIS.

* IN RO-
GAT.

17. 1.
Luc. 4. 25.

* 1. Cor. 1.

3.

Ephes. 1. 3.

* DE PL.

M A R T.

T E M P.

PASCH.

EPISTOLA B. PETRI APÓSTOLI PRIMA.

PRIMA Petri Epistola digna Apostolorum Principe, verbis parca, sententiis gravis, plena auctoritatis & maiestatis Apostolica; Româ missam ipsem testatur, quam Babylonis nomine typicè designavit, sicut & in Apocalypsi cap. 17. & 18. idque propter confusionem idolatriæ qua tunc in ea rigebat: quippe qua omnium gentium serviebat erroribus, ut ait S. Leo. Verum quo anno missa sit incertum est. Constat verò ex cap. 4. ubi ait: Si autem ut Christianus, &c. scriptam esse postquam discipuli iam inciperant cognominari Christiani (Actor. II.) quod non circiter anno post Christi mortem factum esse Chronologia nostra ostendit. An autem statim post illa tempora data sit, non ita constat. Serius omnino missam volunt aliqui, nec multò ante posteriorem eiusdem Petri, quam certum est ultimis vite eius temporibus scriptam. Cum enim, inquit, in illa dicat: Hanc ecce vobis secundam scribo Epistolam: (cap. 3.) nec ullam adjiciat temporis longè remoti particulam: videtur non adeò longi temporis distantiam intelligere voluisse: quis enim de litteris ante annos viginti datis ita loqueretur? At aliorum longè diversa sententia. Nam cum Marcus in fine Epistola salutem adscribat fratribus; inde concludendum putant Epistolam ante Marci ex urbe discessum datum. Profectus est verò Marcus in Alexandriam Olymp. 205. anno 3. Claudij item 3. ut habet Chronicon Grecum Eusebij. Est autem is annus era nostra 43. à passione 10. Porro hac Epistola, ut superior Iacobi, in tradendis vitæ Christianæ præceptis tota versatur.

CAPUT PRIMUM.

Incipit à salutatiōne, & à gratiarum adiōne: tum qua ad doctrinam, qua- que ad mores spectant, proséquitur.

* IN FE-
STO CA-
THEDRÆ
S. PETRI
QUA PRI-
MUM RO-
MÆ SE-
DIT.

Etrus Apóstolus Iesu Christi, elec̄tis adven-
tis dispersiōnis Pon-
ti, Galatia, Cappa-
dociæ, Asia, & Bi-
thynia.

1. * In secundum præscientiam Dei Patris, in sanctificationem Sp̄ritūs, in obediē-
tiam, & aspersiōnem sanguinis Iesu Christi: Gratiā vobis, & pax multiplicetur.

* 1. Cor. 1.
3.
Epheſ. 1. 3.
* DE PL.
M A R T.
T E M P.
PASCH.

3. * Benedictus Deus & Pater Domini nostri Iesu Christi, qui secundum misericordiam suam magnam regeneravit nos in spem vivam, per resurrectionem Iesu Christi ex mortuis,

4. in hereditatem incorruptibilem, & incontaminatam, & immarcescibilem, conseruatam in cælis in vobis,

5. qui in virtute Dei custodimini per fidem in salutem, paratam revelari in tem-
pore novissimo.

6. In quo exultabis, modicum nunc si op̄ortet contrastari in variis tentationibus:

7. ut probatio vestrae fidei multò pre-
ciosior auro (quod per ignem probatur)
inveniatur in laudem, & gloriam, &

honorem in revelatione Iesu Christi: ^

8. quem cum non videritis, diligitis: in quem nunc quoque non videntes crédi-
tis: credentes autem exultabitis lætitia
inenarrabili, & glorificata:

9. reportantes finem fidei vestrae, salu-
tem animarum.

10. De qua salutē exquisierunt, atque scrutati sunt prophetae, qui de futura in
vobis grātia prophetavérunt:

11. scrutantes in quod, vel quale tem-
pus significaret in eis Sp̄ritus Christi: præ-
núncians eas qua in Christo sunt pafsiō-
nes, & posteriores gloriās:

12. quibus revelatum est quia non sibi-
metipſis, vobis autem ministrabant ea,
qua nunc nunciata sunt vobis per eos, qui
evangelizáverunt vobis, Sp̄itu sancto
misso de cælo, in quem desiderant An-
geli prospicere.

13. Propter quod succincti lumbos
mentis vestrae, sobrii perfēcte sperate in
eam, qua offertur vobis, grātiam, in re-
velationem Iesu Christi:

14. quasi filii obediēntia, non configu-
rati prioribus ignorantiæ vestrae desideriis:

15. sed secundum eum, qui vocavit
vos, Sanctum: & ipsi in omni conversa-
tiōne sancti sitis:

16. quóniam scriptum est: * Sancti éri-
tis, quóniam ego Sanctus sum.

* Lev. 11.
44. & 19.
2. & 20.

17. Et 7.